

Rühm:1; alarühm: 2
Kinnitatud EKL juhatuses 17.01.2013

11.12.2012/ET

FCI - Standard nr 287

AUSTRALIA KARJAKOER

Juuresolev illustratsioon ei pruugi kujutada ideaalset tõunäidist.

PÄRITOLUMAA: Austraalia.
KEHTIVA AMETLIKU STANDARDI AVALDAMISE
KUUPÄEV: 08.10.2012.

KASUTUS: Karjakoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1: Lamba- ja karjakoerad, välja arvatud šveitsi
alpi karjakoerad.
Alarühm 2: Karjakoerad.
Ilma töökatseteta.

LÜHIÜLEVAADE TÕU AJALOOST:

Austraalia karjakoer aretati välja veisekarjade valvamiseks ning karjatamiseks Austraalia ilmastiku- ja maastikutingimustes. Eesmärgiks oli tugev, hammustav, väga vastupidav koer, kes on võimeline karja valvama ja ajama. Austraaliasse sissetoodud töökoerte tõugude hulgas selliste võimetega koera ei olnud. Varastel kolonistidel ei olnud kasutada piisavalt tööjõudu ning seetõttu oli neil raske hoida oma veise- ja lambakarju kontrolli all. Enamikel maavaldustel ei olnud ümber aeda ning võsastunud maa-alad olid puhastamata. Selleks, et efektiivsemalt korraldada veise- ja lambakarjade karjatamist, hakati aretama koeri, kes seda tööd teha aitaks. Austraalia karjakoera päritolu on üsna põhjalikult uuritud, ent kuna tolle aja aretajad ei teinud oma töö kohta eriti palju märkmeid, on selle tõu päritolu kohta liikvel väga erinevaid arvamusi ja versioone. Kõige laiemalt tunnustatud versiooni kohaselt on austraalia karjakoer hõbesiniste (*blue merle*) lühikarvaliste colliede ja dingode ristamise tulemus ning hiljem lisati veel dalmaatsia koera ja must-pruuni kelpie verd. On proovitud ka teisi ristamisi, näiteks ristamist bullterjeriga, ent need katsetused ei õnnestunud, kuna need ei lisanud midagi tõu võimekusele karja ajada ja valvata.

ÜLDMULJE:

Üldmuljelt tugev, kompaktne, proportsionaalse kehaehitusega koer, kes on tahab ja suudab täita kõiki talle antud ülesandeid, kuitahes rasked need ka ei ole. Temas on koondunud massiivsus, jõulisus, tasakaal ning tugev lihastik, mis kõik kokku annavad aimu tema kiirusest, tugevusest ja vastupidavusest. Kalduvus robustsusele või haprusele on tõsine viga.

TÄHTSAD PROPORTSIOONID:

Kere pikkus mõõdetuna sirgelt rinnakust istmikuni on suurem kui turja kõrgus, suhtega 10:9.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Karjakoera lojaalsus ja tugev kaitseinstinkt teevad temast suurepärase karjuse abilise, tema karja ja vara valvuri. Kuigi temas on loomupärane usaldamatus võõraste suhtes, peab ta olema juhitav ja näituseringis hõlpsasti näidatav. Kõik töökoerale mittedsobivad kõrvalekalded iseloomus või kehaehituses tuleb lugeda tõsiseks veaks. Tõu nimetus viitab tema põhilisele funktsioonile, milles talle võrdset ei ole - ta suudab valvata ja hoida karja nii avamaal kui ka piiratud alal. Alati valvas, äärmiselt arukas, tähelepanelik, julge ja usaldusväärne koer, kes teeb oma tööd suure pühendumusega ning seega on tegemist ideaalse töökoeraga.

PEA:

Pea on tugev, peab olema ülejäänud kerega heas proportsioonis ning sobima ülejäänud kehaosadega.

KOLJUPIIRKOND:

Kolju: Kolju on kõrvade vahel kergelt kumer.

Üleminek laubalt koonule: Kolju lameneb kergelt väljendunud, ent siiski märgatava laubalõike suunas.

NÄOPIIRKOND:

Nina: Must.

Koon: Lai ja silmade alt hästi täidetud. Otsa suunas sujuvalt kitsenev. Koon on keskmise pikkusega, sügav ja jõuline. Kolju ja koonu ülajooned on paralleelsed.

Mokad: Liibuvad ja puhtad.

Lõuad/hambad: Tugev, sügav ja hästi arenenud alalõug. Hambad peavad olema terved, tugevad ja ühtlase asetusega. Käärhambumus, alumised lõikehambad sulguvad täpselt ülemiste hammaste taha. Karja ajamisel allumatute loomade kannast naksamisega korrale kutsumiseks on terve ja tugev hammastik eriti tähtis.

Põsed: Lihaselised, ei ole robustsed ega liiga esiletungivad.

Silmad: Silmad peavad olema ovaalse kujuga ja keskmise suurusega. Ei ole pungis ega liiga sügaval asetsevad. Ilme peab olema valvas ja arukas. Värvuselt tumepruunid. Võõraste lähenemisel on talle iseloomulik hoiatav või kahtlustav ilme.

Kõrvad: Kõrvad peavad olema mõõduka suurusega, eelistatult pigem väiksed kui suured. Laia tüvega, lihaselised, kikkis ja mõõdukalt terava otsaga. Lusikakujulised või nahkhiirekõrvad ei ole lubatud. Kõrvad asetsevad suhteliselt laialt kolju külgedel, väljapoole pööratud, tundlikult liikuvad ja valvelolekus kikkis. Kõrvalest on oma tekstuurilt tihke ja siseküljelt kaetud hästi tiheda karvaga.

KAEL:

Kael on väga tugev, lihasealine ning keskmise pikkusega. Kere suunas läheb laiemaks. Kaelal ei ole volte.

KERE:

Ülajoon: Tasane.

Selg: Tugev.

Nimme: Lai, tugev ja lihaseline. Nimmeosa on tugev ja küljed sügavad.

Laudjas: Üsna pikk ja laskuv.

Rindkere: Sügav, lihaseline ja mõõdukalt lai. Hästi kaarduvad ning tahapoole hoidvad roided. Ei tohi olla tünnikujulised.

SABA:

Saba on suhteliselt madala asetusega, jätkab laskuva laudja joont ja ulatub umbes kannaliigeseni. Saba on puhkeolekus rippuv ning veidi kaarduv. Liikudes või erutatud olekus võib saba olla tõstetud, ent mitte mingil juhul sabaüvest kõrgemale. Karv sabal peab moodustama korraliku harja.

JÄSEMED**ESIJÄSEMED:**

Üldmulje: Esijäsemed on kuni käppadeni tugevate ja ümarate luudega ning eestvaates sirged ja paralleelsed.

Õlad: Õlad on tugevad, kaldus asetusega, lihaselised ja õlavarre suhtes hästi nurgitunud, olemata turja kohalt liiga lähestikku. Kuigi õlad on lihaselised ja tugevate luudega, võib liigselt koormatud õlavööde ja raske esiosa takistada korrektset liikumist ja piirata töövõimet.

Kämlad (kämlaliigesed): Kämlad peavad olema vetruvad ja asetsema külgvaates esijala telje suhtes veidi kaldu.

Esikäpad: Käpad peavad olema ümarad, lühikeste, tugevate, hästi kaardunud ja lähestikku asetsevate varvastega. Padjandid on tugevad ja sügavad, küüned peavad olema lühikesed ja tugevad.

TAGAJÄSEMED:

Üldmulje: Tagajalad on laiad, tugevad ja lihaselised. Tagantvaates on jalad kannast käppadeni sirged ning paralleelsed. Ei ole liiga kitsa ega liiga laia asetusega.

Reied: Pikad, laiad ja hästi arenenud.

Põlveliiges (põlv): Hea paindega.

Kannaliigesed: Tugevad ning madala asetusega.

Tagakäpad: Käpad peavad olema ümarad, lühikeste, tugevate, hästi kaardunud ja lähestikku asetsevate varvastega. Padjandid on tugevad ja sügavad, küüned peavad olema lühikesed ja tugevad.

KÕNNAK/LIIKUMINE:

Liikumine on korrapärane, vaba, nõtke ning väsimatu. Õlad ja esijalad liiguvad koos ning tagajalad annavad tugeva tõuke. Oluline on võime liikuda kiiresti ja ootamatult. Kõige tähtsam on vastupidavus. Traavides liiguvad käpad kere keskjoonele lähemale, ent rahulikult seistes asetsevad käpad nelinurkselt.

KARVKATE

KARV: Lühike topeltkarv. Aluskarv on lühike ja tihe. Pealiskarv on tihe, kõik karvad on sirged, karmi tekstuoriga ning tihedalt liibuvad, moodustades vihmakindla karvkatte. Kere allosas kuni jalgade tagakülgedeni on karv pikem ning moodustab reite tagaosas kerged püksid. Peas (ka kõrvade sisekülgedel), jalgade esikülgedel ja käppadel on karv lühike. Kaelal on karv pikem ja paksem. Liiga lühikest või liiga pikka karva peetakse veaks. Keskmise karva pikkus kerel peab olema 2,5-4 cm.

VÄRVUS:

Siniselaiguline: Värvus peab olema sinine, siniselaiguline või sinisetähniline koos teiste värvimärgistega või ilma. Lubatud on mustad sinised või pruunid märgised peas, mis peaksid asetsema võimalikult ühtlaselt. Pruunid märgised ulatuvad esijalgade poole kõrguseni ning rinnani ja kaelani, isegi lõuani. Tagajalgadel võivad pruunid märgised olla sisekülgedel, ulatuda põlvede esipoolle ning väliskülgedel paikneda pöidadel ja varvastel. Pruun aluskarv on lubatud juhul, kui see ei kuma läbi sinise pealiskarva. Mustad märgised kerel ei ole soovitatavad.

Punasetähniline: Selle värvuse puhul peavad punased tähnid esinema ühtlaselt kogu kerel, kaasa arvatud aluskarval (mitte valged või kreemvalged), tumedamate punaste märgistega peas või ilma. Ühtlased märgised peas on soovitatavad. Punased märgised kerel on lubatud, ent mitte soovitatavad.

SUURUS JA KAAL:**Turja kõrgus:**

Isased koerad: 46-51 cm.

Emased koerad: 43-48 cm.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende hindamisel tuleb arvestada konkreetse kõrvalekalde ulatust ja selle mõju koera tervisele, heaolule **ning tema võimekusele teha tavapärasest tööd.**

TÕSISED VEAD

- Liiga raskepärased, lõdvad või sirged õlad.
- Nõrgad küünarnukid, randmed või käpad.
- Sirged põlveliigesed.
- Kooskandsus või vibukujulised kannad.
- Jäik liikumine.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Agressiivsus või liigne argus.
- Füüsiliste ja käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.

NB! Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Viimased muudatused on märgitud poolpaksus kirjas.

Tõlge: Multilingua büroo.

ANATOMICAL FEATURES

